

دانشکده پرستاری و مامایی همدان

طرح درس

بخش اول:

۱- مشخصات دروس:

نام و نام خانوادگی: مهتاب ستاری

دانشکده: پرستاری و مامایی

گروه آموزشی: مامایی

مرتبه دانشگاهی: مربی

مدرک تحصیلی: کارشناسی ارشد

۲- مشخصات دروس

عنوان درس: اصول و فنون پرستاری و مامایی و روش کار در اتاق عمل

تعداد واحد: ۱

دروس پیشنهادی: -

۳- مشخصات فراگیران:

رشته تحصیلی: مامایی

مقطع: کارشناسی

بخش دوم:

۱- اهداف کلی درس:

- ۱- آشنایی با اصول و فنون کلی مراقبت از بیمار براساس نیازهای جسمانی روانی و اجتماعی
- ۲- آشنایی با محیط - مقررات، وسایل و روش کار در اتاق عمل و زایمان

۲- سرفصل دروس:

۱- اصول و فنون پرستاری

- سلامت و بیماری
- نیازهای اساسی بشر
- آشنایی با مفاهیم درد، استرس، خواب و مرگ
- شناخت انواع بیمارستان و چارت سازمانی آن
- مهارت در ارتباطات بالینی
- پذیرش، انتقال و ترخیص
- محیط بیمار
- گزارش کتبی و شفاهی
- کنترل عفونت و گند زدایی
- نشانه های حیاتی
- بهداشت پوست، مو و دهان
- اصول مکانیک بدن (شناخت انواع نیازهای حرکتی - انواع پوزیشن - خطرات ناشی از بی حرکتی و اصول مراقبت از زخم ها
- تغذیه: انواع رژیم های درمانی، انواع تغذیه (گاوژ، T.P.N)
- فرایند پرستاری
- دفع روده ای و ادراری (انما - سونداژ - نمونه گیری و ...)
- کاربرد سرما و گرما
- اکسیژن تراپی، ساکشن

- دارو درمانی: آشنایی با اوزان، مقیاس ها، محاسبه مقادیر داروهای مصرفی، علایم اختصاری و ...
- تزریقات: I.V. - ID, SC, I.M.
- ترانسفوزیون
- مراقبت قبل و بعد از عمل جراحی

۲- اصول و فنون مامایی

- آشنایی با حرفه مامایی
- تعریف ماما، صفات مسئولیت ها و مهارت های ماما
- تعریف بارداری و زن باردار
- آشنایی با اصلاحات رایج مامایی
- محیط کار ماما: آشنایی با ساختمان زایشگاه، درمانگاه و ...
- بهداشت و ایمنی در محیط کار
- استریلیزاسیون و روش های آسپتیک در اتاق زایمان و عمل
- پذیرش و ترخیص زن باردار و زائو
- مینی پرپ و شیو
- انما در لیبر
- حمام و شستشوی ولو و پرینه (قبل از معاینه واژینال - قبل و بعد از زایمان - بعد از اپی زیاتومی و پرینورافی)
- سونداژ مثانه در زن باردار
- اصول حرکتی زن باردار: انتقال، پوزیشن ها در حین لیبر و زایمان
- نظافت دست ها قبل از زایمان (روش ماساژ و ...)
- پوشیدن گان، دستکش و درآوردن آن
- پوشش دادن با شان به زن در حین معاینه زنان، زایمان و ...
- مهارت های ماما در امور مربوط به نوزاد: تعیین هویت، جابجا کردن، ساکشن - کلامپ بند ناف - اندازه گیری قد، وزن، دور سر و ... - درجه حرارت، استحمام، لباس پوشاندن و ترخیص.
- آشنایی با ابزارونحوه و کاربرد آن در معاینات مامایی، زنان و نوزادمانند I.U.D گذاری، زایمان، پرینورافی، احیاء و..

۳- اطاق عمل

- آشنایی با مفاهیم جراحی زنان
- آشنایی با ساختمان، تشکیلات و وظایف پرسنل اطاق عمل (پرستار سیار، اسکراب و ...)
- آشنایی با وسایل اطاق عمل و انواع نخ های جراحی و کاربرد آنها
- آشنایی با ست های اطاق عمل زنان: سزارین - کورتاژ - کت دان، هیستروکتومی و ...
- آشنایی با اصول ضد عفونی اطاق عمل و استریلیزاسیون وسایل و محلولهای اطاق عمل
- روش صحیح حفظ نمونه در اعمال جراحی
- پوزیشن های جراحی زنان
- پرپ و درپ

- چک کردن و بازکردن ست های جراحی
- اسکراب
- پوشیدن گان و دستکش با تأکید بر روش بسته

۳- منابع:

- 1- Potter, patricia Ann; Perry, Ann Griffin. Fundamentals of nursing: concepets, Process, and practice, th . ed. _ st. Louis: Mosby (last edition)
- 2- Timby , Barbara K. (last edition). Foundamental skills and concepts in patient care Philadelphia: lippincott (last edition).
- 3- Taylor, carol etal. Fundamen, Tals of Nusing Philadelphia: lippincott (last edition).
- 4- Cole, Grace. (last edition). Fundamentals Nursing concepts and skills. St. louis: Mosby.
- 5- Reeder Sharon, and etal. Maternity Nursing: Family, Newborn and Womens Health, (last edition)
- 6- Philadelphia: Lippincott. Gorrie, Trula Myers. Foundations of Maternal Newborn nursing. Znd ed. Philadephia: W.B. Saunders. (last edition)
- ۷- پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان، مهری، فرخنده، آخرین چاپ
- ۸- اصول پرستاری تیلور: مهارتهای بالینی پرستاری، تیلور، کارول و همکاران، آخرین چاپ
- ۹- روش کار در اطاق عمل و اطاق بهبودی، غبرائی، محترم، آخرین چاپ.
- ۱۰- روش های پرستاری بالینی، موسوی، ملیحه سادات، رفیعی، فروغ. آخرین چاپ.
- ۱۱- اصول مراقبت از بیمار (نگرش جامع و پرستاری)، دوگاس، آخرین چاپ
- ۱۲- و دیگر منابع معتبر روز

۴- شیوه آموزش: سخنرانی

۵- وظایف دانشجو: حضور و مشارکت فعال در کلاس

جدول ارائه درس

جلسه	عنوان درس	اهداف کلی جلسه
اول	اصول و فنون حرفه پرستاری - مامایی و آشنایی با محیط درمانی	آشنایی با حرفه مامایی و پرستاری و همچنین اصول و قوانین، مقررات و فنون کار در حیطه مامایی و بخش های مربوطه.
دوم	مراقبت های عمومی از مددجو	شناخت موارد بهداشتی و مراقبتی اولیه از مددجویان و بیماران و آشنایی با علائم حیاتی و موارد مربوط با آن.
سوم	آشنایی با شاخص های سلامتی، نیازهای اساسی بشر، استرس، استراحت، خواب و درد	شناخت نیازهای اساسی و ابتدایی انسان ها و آشنایی با شاخص های مربوط به سلامتی و مواردی چون استراحت، خواب و بروز درد و استرس و نحوه برخورد با آنها.
چهارم	مراقبت های مربوط به تغذیه، دستگاه گوارش و ادراری	آشنایی با روش های درمانی و مراقبت های مربوط به دستگاه گوارش، بحث تغذیه و دستگاه ادراری- تناسلی به ویژه در مامایی.
پنجم	نحوه آماده کردن، تجویز و به کار بردن داروها با روش های مختلف	شناخت اصول دارویی از جمله روش های تزریق، تجویز، آماده سازی و شناخت موارد اختصاصی به کار بردن داروها در بخش های بستری.
ششم	آشنایی با روش های پانسمان-اکسیژن درمانی و ساکشن	آشنایی با اصول اولیه و کلی مراقبت از زخم، پانسمان کردن و نحوه استفاده و تجویز اکسیژن و ساکشن برای بیماران.
هفتم	اصول حرکت دادن مددجو- استفاده از گرما و سرما	شناخت روش ها و اصول حرکت و انتقال مددجویان بخصوص در زنان باردار و استفاده از روش های سرما و گرما درمانی در مامایی.
هشتم	اصول و روش کار در اتاق عمل و زایمان	آشنایی با ابزار، روش ها و مقررات کار در اتاق زایمان و اتاق عمل و همچنین اصول و فنون مامایی و کار هنگام زایمان.
نهم (عملی)	علائم حیاتی، آشنایی با پراتیک و شستن دستها - پوشیدن گان و پوشیدن دستکش به روش استریل	آشنایی با محیط پراتیک یادگیری عملی نحوه اندازه گیری علائم حیاتی، نحوه صحیح پوشیدن دستکش و گان و رعایت شرایط استریل به صورت عملی.
دهم (عملی)	آشنایی با انواع سرم، آماده سازی سرم و میکروست و محاسبه قطرات سرم،	شناخت و مشاهده انواع سرم ها، نحوه آماده کردن سرم و میکروست، تنظیم قطرات و محاسبه آنها به صورت عملی

<p>مشاهده، یادگیری و انجام انواع تزریقات، کشیدن داروها، نحوه زدن آنژیوکت و انواع روش های دارو دادن و استعمال آنها به صورت عملی</p>	<p>نحوه کشیدن داور از ویال، تزریقات IM, SC, ID و تزریق وریدی با آنژیوکت، روش های دارو دادن ، خوراکی ، موضعی، داخل چشمی و...</p>	<p>یازدهم (عملی)</p>
<p>آشنایی و مشاهده ابزار لازم و نحوه انجام و اجرای گاواژ، لاواژ، اکسیژن تراپی، ساکشن کردن دهان و بینی و استفاده از لوله تراشه</p>	<p>گاواژ و لاواژ، اکسیژن تراپی ، ساکشن دهان بینی و لوله تراشه</p>	<p>دوازدهم (عملی)</p>
<p>آشنایی و مشاهده ابزار لازم، یادگیری و اجرای عملی نحوه انجام سونداژ در زنان و انجام انواع پانسمان در زخم ها</p>	<p>سونداژ مثانه، پانسمان انواع زخم</p>	<p>سیزدهم (عملی)</p>
<p>مشاهده، یادگیری و اجرای عملی نحوه شست و شو ناحیه پرینه برای زایمان، نحوه پوشیدن و استفاده از شان ها حین زایمان و چگونگی انجام معاینات لازم برای زایمان</p>	<p>شیو و شستشو و حمام ولو و پرینه در زایمان و معاینات زنان و... و پوشش با شان</p>	<p>چهاردهم (عملی)</p>
<p>آشنایی و نحوه استفاده از انواع کمپرس ها، مشاهده و چگونگی به کار بستن صحیح انواع پوزیشن ها برای زایمان و لیبر، مشاهده، شناخت و یادگیری کاربرد ابزارهای مامایی و نحوه اجرای عملی انما</p>	<p>کمپرس سرد و گرم / انواع پوزیشن ها و کاربرد آن در لیبر و زایمان، آشنایی با ابزار های مامایی و کاربرد آنها، انما</p>	<p>پانزدهم (عملی)</p>
<p>مشاهده، یادگیری و انجام عملی کلیه مراقبت های نوزاد در بدو تولد</p>	<p>مراقبت های مربوط به نوزاد(حمام نواد، کلامپ بند ناف و...)</p>	<p>شانزدهم (عملی)</p>

نحوه ارزشیابی درس

درصد از امتیاز کل	تعداد امتیاز	ارزشیابی دانشجو	ردیف
٪۷۵	۱۵	امتحان پایان ترم	۱
٪۱۵	۳	امتحان میان ترم	
٪۱۰	۲	کوئیز و مشارکت در فعالیت های عملی و تئوی	۲
٪۱۰۰	۲۰	جمع	